

Helhedsplan for det fremtidige uddannelseslandskab på Arts

Indledning

Dette notat beskriver fakultetsledelsens beslutning om Arts' fremtidige uddannelseslandskab, som vist i [oversigten i bilag 1](#). Beslutningen skal godkendes i universitetsledelsen, men vi forventer opbakning til det store arbejde hele fakultetet har lagt i processen.

Beslutningen er truffet på baggrund af en omfattende inddragelsesproces i flere faser, og vi takker i fakultetsledelsen for de mange konstruktive input vi har fået undervejs. Dette papir gentager kun de vigtigste rationaler for beslutningen, men fakultetsledelsen har i [bilag 2 beskrevet de overvejelser](#), som høringssvarene i fase 3 har givet anledning til.

Overordnede principper for helhedsplanen

Kandidatreformen føjer sig til en lang række reduktioner af Arts' uddannelser, og den samlede virkning er, at Arts' uddannelseslandskab ikke længere er bæredygtigt. Det overordnede formål med denne helhedsplan er derfor at beslutte, hvilke uddannelser Arts skal udbyde i fremtiden, så det samlede landskab kan være bæredygtigt.

Vi har i fakultetsledelsen besluttet, at vi fordeler dimensioneringen af bachelorpladser og omlægningen af kandidatuddannelserne proportionalt i forhold til de tre institutters studenterpopulationer. Derfor holder vi fast i den tidligere fordeling af kravet om omlægning i 2028 på kandidatniveauet, som vist i tabel 1.

Institut	75 ECTS	EKA	I alt
IKK	90	76	166
DPU	90	76	166
IKS	45	37	82
I alt	225	189	414

Tabel 1: Institutopdelte måltal for omlægning i 2028

Etableringen af helhedsplanen har overordnet været styret af følgende principper, som vi på baggrund af input i fase 2 og 3 har justeret og gjort klarere.

- Arts skal sikre og styrke forskningen for derved fortsat at kunne levere et fagligt bredt humanistisk vidensberedskab.
- Arts' uddannelsesportefølje skal bestå af uddannelser, der baserer sig på den nyeste forskningsviden, samtidig med at samfundets udvikling og udfordringer skal reflekteres i uddannelsernes indhold og undervisningsformer.
- Uddannelseslandskabet skal være bæredygtigt baseret på parametrene faglighed, studiemiljø, søgemønstre, økonomi og dimittendledighed. Parametrene skal afvejes med henblik på at etablere en helhedsvurdering.
- Uddannelseslandskabet skal dække den størst mulige bredde i vidensområder på Arts og samtidig opretholde 120 ECTS-kandidatuddannelser på et bredt udsnit af fakultetets fagligheder.
- Arts skal fortsat kunne levere kandidater med gymnasiekompetencer på så mange områder som muligt, men vi kan ikke lade opfyldelsen af faglige mindstekrav være en forhindring for uddannelsesudvikling.
- Alle uddannelser skal være genkendelige for omverden. Det skal være muligt for både ansøgere og aftagere af dimittender at forstå uddannelsernes indhold.
- Det nye uddannelseslandskab skal være mindre komplekst og lettere at administrere.
- Bortset fra et behov, som måske opstår i forbindelse med den kommende løsning for tofagskandidater, kan der ikke oprettes linjer inden for fakultetets uddannelser, fordi den samlede opgave går ud på at undgå små enheder, når det samlede antal studerende reduceres.
- Udviklingen af uddannelserne skal ske inden for ensartede rammer. Fakultetsledelsen vil derfor godkende kommissorier for de konkrete, større udviklingsopgaver.
- Det er usikkert, om vi kan få succes med at udbyde erhvervskandidatuddannelser. Vi vil derfor i første omgang eksperimentere med at oprette erhvervskandidatuddannelsespladser på udvalgte uddannelser, hvor der er bedst muligheder for succes. Vi kan senere tage stilling til, om vi skal omlægge hele uddannelser til erhvervskandidatuddannelser.

Forudsætninger for helhedsplanen

Vi har i fakultetsledelsen besluttet at koncentrere os om de kandidatuddannelsesomlægninger, vi skal foretage i 2028. Den politiske beslutning om at evaluere kandidatreforment i 2028 gør det for vanskeligt at vide, hvilke krav der vil blive stillet til omlægninger i 2030 og 2032, og derfor inkluderer vi ikke disse år i denne plan.

Generelt har vi i fakultetsledelsen måttet acceptere, at vi må beslutte helhedsplanen, selvom vilkårene forandrer sig undervejs og endnu ikke ligger helt fast. Vi vil bestræbe

os på at holde fast i den plan, som vi hermed har besluttet, men ændrede politiske rammer, ny lovgivning og myndighedernes godkendelsesprocedurer kan forandre vilkårene, så vi er nødt til at ændre planen.

Helhedsplanen er derfor baseret på følgende præmisser:

- Vi forventer, at det bliver muligt at lave en 45 ECTS-tillægsuddannelse, der kan tages i umiddelbar forlængelse af en kort 75 ECTS-kandidatuddannelse. Vi forventer tillige, at tillægsuddannelser på 45 ECTS bliver på erhvervskandidatlignende vilkår, dvs. uden SU og med et krav om 25 timers ansættelse.
- Vi forventer, at DPU vil blive ramt af en uddannelsesspecifik dimensionering af en vis størrelse, som til gengæld vil kunne fratrækkes i kravet om omlægning af kandidatuddannelsespladser til 75 ECTS.
- Vi forventer, at retskravssituationen samt overgangen til ph.d.-forløb afklares på landsplan på en måde, der ikke lægger os hindringer i vejen.
- Vi forventer, at der kommer en brugbar model for håndteringen af tofagskandidater med sigte på gymnasieskolen, som kan passes ind i vores udviklingsarbejde. Danske Universiteters uddannelsesudvalg etablerer en national arbejdsgruppe, som skal komme med et udspil.

Den konkrete helhedsplan

Vi gennemgår overvejelserne bag den konkrete helhedsplan institutvis. Det samlede overblik over [det nye uddannelseslandskab kan findes i bilag 1](#). Samlet set gør følgende forhold sig gældende på tværs af de tre institutter:

- I de fagmiljøer, hvor en uddannelse er udtaget til omlægning, vil de respektive institutledelser (evt. med inddragelse af dekanatet) tage initiativ til en dialog med fagmiljøet om, hvordan man bedst udnytter de muligheder, som de forventede vilkår for erhvervskandidatuddannelser og tillægsuddannelser på 45 ECTS tilbyder.
- De steder, hvor der skal gennemføres større udviklingsarbejder, udformes kommissorier, der præciserer retning og vilkår for udviklingsarbejdet mhp. at sikre uddannelsernes bæredygtighed. Kommissorierne vil blive fastlagt efter, at rammerne for uddannelsesstrukturen er vedtaget. Det er fakultetsledelsen, der godkender kommissorierne.
- Pga. de strukturelle forandringer vil alle uddannelser skulle revideres i de kommende år. Ud over de rammer, som ændres på grund af kandidatreformen, skal der også tages stilling til de didaktiske forandringer, som fx GAI og mere diverse studenterpopulationer stiller os over for. De uddannelser, som ikke nævnes i de institutspecifikke gennemgange nedenfor, vil derfor alle skulle revideres på denne måde, ligesom alle uddannelser vil blive ramt af ba-

chelordimensionering, som den er besluttet efter fase 1, og faldende kandidatoptag som følge af den samlede ramme i kandidatreformen.

- I forbindelse med den gennemførte inddragelsesproces er der dukket forskellige gode ideer til helt nye uddannelser op. Da kandidatreformen begrænser vores optagelsesmuligheder, og det samlede uddannelseslandskab skal rummes inden for disse grænser, kan sådanne uddannelser kun oprettes, hvis pladserne tages fra andre uddannelser på institutterne.

Danmarks institut for Pædagogik og Uddannelse

Den tiltænkte reform af professionshøjskoleområdet udgør en særlig usikkerhedsfaktor på DPU, fordi den forventes at indføre en uddannelsesspecifik dimensionering, som vi ikke kender omfanget af endnu.

I et forsøg på at afsøge mulighederne for at skabe erhvervs kandidatforløb lægger vi i fakultetsledelsen foreløbig op til at skabe denne mulighed på alle DPU's uddannelser. Det er dog intentionen at begynde med pilotprojekter i de fagmiljøer, hvor der vurderes at være de bedste muligheder for at lykkes.

DPU's fremtidige uddannelseslandskab vil fortsat blive udviklet i retning af bestemte tematikker og beskæftigelsesområder med udgangspunkt i følgende:

- Det undersøges, om det teknisk er muligt at gøre kandidatuddannelsen i fagdidaktik til én kandidatuddannelse med dedikerede ECTS til de enkelte didaktikker. Fagdidaktik rummer de mindste studiemiljøer på DPU, men uddannelserne udgør samlet set en vigtig del af DPU's uddannelsesbidrag til folkeskolen og professionshøjskolerne.
- Kandidatuddannelserne i Generel Pædagogik og Pædagogisk Filosofi besvares som to selvstændige uddannelser, idet der dog fremadrettet forventes samlæsning mellem de to uddannelser. Kandidatuddannelsen i Pædagogisk Filosofi udbydes ved Campus Emdrup. Kandidatuddannelsen i Generel Pædagogik udbydes fremadrettet kun ved Campus Aarhus.
- Kandidatuddannelsen i Pædagogisk Psykologi forventes delvist omlagt og/eller begrænset som konsekvens af den påtænkte uddannelsesspecifikke dimensionering i forslaget til reform af professionsuddannelserne. Uddannelsen forventes fortsat at være den største og mest efterspurgt på DPU.
- Kandidatuddannelserne i Pædagogisk Psykologi, Pædagogisk Antropologi, Pædagogisk Sociologi og Uddannelsesvidenskab bevares som 120 ECTS uddannelser og får tildelt udviklingsopgaver i forhold til at dække og vægte specifikke temaer inden for såvel som på tværs af de fire fagområder.
- Der oprettes to nye uddannelser i 1) Diversitet, Bæredygtighed, Inklusion og Lighed og 2) Teknologi og Pædagogik. Længden af de to uddannelser vil bero på, i hvilken udstrækning DPU får succes med at etablere erhvervs kandidat-

pladser. Med dette forbehold in mente kan der siges følgende om de to korte uddannelser:

- Kandidatuddannelsen i Diversitet, Bæredygtighed, Inklusion og Lighed vil have gode muligheder for at tiltrække universitetsbachelor og adressere en kendt efterspørgsel på ekspertise i CSR/DEI (Corporate Social Responsibility og Diversity, Equity and Inclusion) i såvel den offentlige som private sektor.
- Kandidatuddannelsen i Teknologi og Pædagogik skal basere sig på ITDD og på relevant forskning fra andre miljøer ved DPU.
- DPU's bachelorstuderende i Uddannelsesvidenskab får retskrav til kandidatuddannelsen i Uddannelsesvidenskab og direkte adgang til kandidatuddannelsen i Pædagogisk Sociologi.

Udviklingen af uddannelserne vil kræve et tæt samarbejde med studienævn, uddannelsesnævn og forskningsmiljøer for at sikre, at både eksisterende og nye uddannelser afspejler DPU's styrker og samfundets behov. Endvidere skal DPU snarest igangsætte overvejelserne angående masteruddannelserne, der fylder væsentligt mere på dette institut end på de to andre, så snart en nærmere afklaring af det kommende landskab foreligger.

Institut for Kommunikation og Kultur

Fakultetsledelsen har besluttet følgende omlægning af instituttets uddannelseslandskab:

- *Sprog- og områdestudier Spansk, Tysk, Fransk*
Arbejdet med at udvikle tre nye uddannelser i Tysk, Fransk og Spansk påbegyndes på såvel BA- som KA-niveau, mens de eksisterende uddannelser udfases. Kandidatuddannelserne udvikles i et 120 ECTS-format og bør styrke interkulturelle elementer, funktionel sprogræning, kommunikation, erhvervsarbejder og viden om og anvendelse af sprogteknologi.

Uddannelsen i Intercultural Studies opretholdes kun i en version på engelsk uden specialiseringsmuligheder i Tysk, Fransk og Spansk, men forskere fra disse miljøer inddrages i udviklingsarbejdet af uddannelsen.

- *Engelsk*
På Engelsk IVK og SLK igangsættes et udviklingsarbejde med henblik på at styrke uddannelsernes identitet, rekruttering og samarbejde med eksterne partnere yderligere.

Den overordnede plan på IVK er, at IVK Engelsk BA udvikles inden for de eksisterende rammer, medens IVK Engelsk KA omlægges til en engelsksproget uddannelse med mulighed for et bredere rekrutteringsgrundlag.

På afdelingen har man det overordnede ansvar for uddannelsen i Intercultural Studies, men arbejdet med uddannelsen skal i udpræget grad finde sted sammen med kolleger fra Tysk, Fransk og Spansk.

- *Lingvistik*

På lidt længere sigt ønsker vi i fakultetsledelsen at igangsætte en undersøgelse af muligheden for at udvikle en ny kandidatuddannelse i Language Sciences med en klar kombination af sprogforståelse og styrkelse af tekniske færdigheder, herunder IT-kompetencer. Uddannelsen vil blive en videreudvikling af og erstatning for den nuværende kandidatuddannelse i Lingvistik. Det er en forventning, at flere fagmiljøer, bl.a. Tysk, Fransk, Spansk, Engelsk, Kognitionsvidenskab og sprogmiljøerne på IKS bidrager til udviklingen.

- *Oplevelsesøkonomi*

Som det er blevet besluttet i forbindelse med den forrige reform, udflyttes uddannelsen til Herning. Det er på den ene side en stor udfordring, men giver på den anden side muligheder for at udvikle uddannelsen sammen med nye samarbejdspartnere og rettet mod nye studentergrupper, ikke mindst professionsbachelor. Uddannelsen forkortes til 75 ECTS, men det undersøges om der kan skabes en struktur med en efterfølgende tillægsuddannelse på 45 ECTS efter reglerne om erhvervskandidatuddannelser.

- *Kunst og Kultur (Æstetikfagene)*

Kandidatuddannelserne i Kunsthistorie, Æstetik og Kultur, Litteraturhistorie, Retorik, Musikvidenskab og Dramaturgi udvikles i samarbejde inden for en rammestudieordning. Målet er at udvikle bæredygtige uddannelser med genkendelige indgange men med en betydelig faglig fællesmængde. Der fastsættes et minimumsoptag for hver uddannelse, som skal opfyldes som et gennemsnit over en treårig periode.

Fakultetsledelsen har med stor beklagelse set sig nødsaget til at beslutte at undlade at forny samarbejdsaftalen for Children's Literature, Media, and Cultural Entrepreneurship ved aftalens udløb. AU vil indgå i en dialog med uddannelsens nuværende partnere om et muligt fremtidigt samarbejde, ligesom forskningsmiljøet vil blive søgt integreret i andre undervisningsaktiviteter på IKK.

- *It, Design og Medier*

Kandidatuddannelsen i Journalistik forkortes til 75 ECTS. Endvidere ønsker fakultetsledelsen at undersøge, om linjen Digitalt Liv på kandidatuddannelsen i Informationsvidenskab kan oprettes som en selvstændig uddannelse på 75 ECTS. Hvis det ikke kan lade sig gøre, forkortes kandidatuddannelsen i Digital Design til 75 ECTS. Fakultetsledelsen ønsker, uanset hvilke uddannelser der forkortes, at arbejde på en model, hvor den korte 75 ECTS uddannelse kan efterfølges af en 45 ECTS-tillægsuddannelse efter reglerne om erhvervskandidatuddannelser, hvor undervisningsdelene er udviklet og tilpasset disse vilkår.

I beslutningen om fremtidens uddannelseslandskab har fakultetsledelsen taget højde for de seneste års søgemønster, som viser en stærk søgning til de uddannelser, som tydeligt forholder sig til samfundsmæssige problemstillinger og udfordringer og en svagere søgning til udbudte fag med fokus på sprogkompetence.

På den baggrund har fakultetsledelsen besluttet følgende omlægning af IKS' uddannelseslandskab:

- *Sociale studier/Sprog og områdestudier*

På IKS har det været afgørende at finde en løsning på spørgsmålet om sprogkompetencer. I samarbejde med fagmiljøerne er det besluttet at samle de fem sprogbaserede områdestudier og Arabisk- og Islamstudier i to overordnede programmer:

- En bacheloruddannelse i Globale Studier, som giver retskrav til Internationale Studier. Der vil være tale om en bacheloruddannelse uden sprogkrav.
- En fælles rammestudieordning for fire bacheloruddannelser i sprogbaserede områdestudier (Arabisk, Kinesisk, Japansk og Russisk), der alle får retskrav til Internationale Studier. Sprogelementet vil være det eneste element, hvor der er særskilt undervisning, mens den øvrige studieordning skal udvikles som en sammenlæst bacheloruddannelse. Der vil blive færre ECTS til sprogundervisningen i forhold til de nuværende seks uddannelser, men det forudsættes, at propædeutikken fastholdes. Der vil blive fastsat et minimumskrav til et gennemsnitligt optag over en treårig periode. Hvis det ikke lykkes at opnå et sådant optag over en treårig periode, vil antallet af sprogindgange blive begrænset.

Vidensområderne inden for Brasiliansk samt Indien- og Sydasiastudier indgår i udviklingen af bacheloruddannelsen i Globale Studier.

- *Historie og Filosofi*

Der oprettes en Bacheloruddannelse i Klassiske Studier med propædeutik. Uddannelsen har retskrav til Kandidatuddannelsen i Historie og giver mulighed for at kvalificere sig til Kandidatuddannelsen i Arkæologi. Det indebærer, at Bacheloruddannelsen i Klassisk arkæologi og Bacheloruddannelsen i Klassisk Filologi herunder Klassisk Filologi med tilvalg (græsk, latin) stopper for optag, når den nye Bacheloruddannelse i Klassiske Studier er klar til optag. Kandidatuddannelsen i klassisk filologi stopper for optag i forbindelse med overgang til nyt KA-landskab, der begynder i 2030.

Bacheloruddannelsen i Arkæologi skal indeholde udvalgte uddannelseselementer, som kan tilvælges af studerende på bacheloruddannelsen i Klassiske Studier.

Bachelor- og kandidatuddannelserne i Idehistorie og Filosofi fastholdes. Forudsætningen for at opretholde begge kandidatuddannelser er, at der indføres

et minimumskrav til antallet af samlæste ECTS, og at der fastsættes et krav til et gennemsnitligt minimumsoptag over en treårig periode.

- *Teologi og Religion*
Kandidatuddannelsen i Religionsvidenskab ønskes udviklet, så der skabes bedre mulighed for at øge søgningen. På Teologi ønskes det undersøgt, hvorvidt der kan etableres erhvervskandidatforløb i samspil med Folkekirken.
- *Tværfaglige kandidatuddannelser*
Internationale Studier fastholdes i en udviklet form, der gør det muligt at inkludere faglighed fra Global Area Studies, som nedlægges, når Internationale Studier kan overtage retskravet. Human Security og European Studies omlægges til 75 ECTS. I fakultetsledelsen lægger vi op til at undersøge muligheden for at supplere de to uddannelser med tillægsuddannelser på 45 ECTS, eller hvorvidt det kan lade sig gøre at skabe erhvervskandidatforløb.

Sustainable Heritage Management nedlægges men fortsætter sit optag til og med 2030. I perioden indtil da skal der arbejdes med, hvordan uddannelsens faglige perspektiver kan indgå i den videre udvikling af uddannelser på IKS og på tværs af Arts.

I fakultetsledelsen finder vi, at der er et potentiale i at udvikle en kandidatuddannelse, der trækker på stærke kompetencer inden for digital kulturarv på tværs af instituttet. Det er ligeledes blevet klart, at der er potentiale for at nytænke, hvordan kulturarv kan indgå i uddannelser på Arts, hvilket også skal drøftes yderligere. Samtidig er det klart, at enhver udvikling af kandidatuddannelser ud over det, som præsenteres i helhedsplanen, vil skulle ligge inden for det samlede antal af studerende på IKS.

Det videre forløb

Med denne helhedsplan flytter fokus til implementering, og det arbejde ligger hos uddannelsesnævn, studienævn, studieledere og prodekan for uddannelse med relevante godkendelsesprocesser i fakultetsledelsen. [I bilag 3 findes en oversigt over den foreløbige overordnede tidsplan for udvikling af det nye uddannelseslandskab](#). De enkelte udviklingsprojekter vil blive formuleret i kommissorier, som vil være godkendt inden sommerferien 2025.

Inden kommissorierne udarbejdes, skal fakultetsledelsen dog træffe endelig beslutning om uddannelsesstrukturen efter indstilling fra prodekanen for uddannelse. Man kan finde mere information om dette på hjemmesiden under "[Fase 2b: fastlæggelse af uddannelsesstruktur](#)".

Afslutningsvis skal det bemærkes, at vi i fakultetsledelsen er klar over, at vi har et udestående med hensyn til at tage stilling til, hvad vi skal gøre med vores masteruddannelser. I fakultetsledelsen ønsker vi at igangsætte et arbejde desangående i efteråret.

På fakultetsledelsens vegne

Dekan Maja Horst
